

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 28 (2)

IZDAN 1 APRILA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 13965

Chemische Fabrik Joh. A. Benckiser G.m.b.H., Ludwigshafen a. Rhein, Nemačka.

Postupak za štavljenje koža i krzna.

Dopunski patent uz osnovni patent broj 13963.

Prijava od 13 februara 1937.

Važi od 1 oktobra 1937.

Naznačeno pravo prvenstva od 29 oktobra 1936 (Nemačka).

Najduže vreme trajanja do 30 septembra 1952.

U osnovnom patentu br. 13963 je opisan postupak, koji se odnosi na upotrebu polimerih metafosfornih kiselina ili njihovih u vodi rastvorljivih soli sa monovalentnim ili viševalentnim metalima, amonijakom ili organskim bazama kao jedinim sredstvom za štavljenje, u mešavinama materija za štavljenje ili za početno štavljenje odnosno završno štavljenje kod izrade kože i pelca. Dopunskim patentom br. 13964 je predviđeno umesto metafosfornih kiselina ili njihovih soli upotreba polifosfornih kiselina ili njihovih u vodi rastvorljivih soli sa monovalentnim ili viševalentnim metalima, sa amonijakom ili organskim bazama kao sredstvom za štavljenje u obimu istaknutom u osnovnom patentu.

Sad je nadeno, da se štavljenje pomoću polimerih metafosfornih kiselina ili polifosfornih kiselina ili u vodi rastvorljivih soli ovih kiselina sa monovalentnim ili viševalentnim metalima, amonijakom ili organskim bazama može korisno tako kombinovati sa štavljenjem pomoću silicijumove kiseline, da se pored pomenutih metafosfornih kiselina ili polifosfornih kiselina ili njihovih soli upotrebljuju u vodi rastvorljivi silikati, kao n.pr. natrijev ili kalijev silikat. Kao naročiti i koji se nikako nije mogao očekivati tehnički efekat jeste činjenica da je utvrđeno, da se čak i većinom malo kiselo reagujući metafosfati ili polifosfati u vodenom rastvoru daju u

znatnoj količini mešati sa alkalnim silikatom, a da se ne izdvaja silicijumova kiselina. Mogu se čak takvi rastvori dalje zakiseliti i da se spravljaju rastvori za štavljenje sa pH od 2,5 i ispod toga, t.j. dakle izvoditi sa znatnom sadržinom slobodne metafosforne kiseline ili polifosforne kiseline, a da se ne izdvoji silicijumova kiselina. Ova se šta više prevodi u za proces štavljenja veoma podesan oblik i daje tako kombinovana štavljene kože dobre punoće i jačine. Štavljenja se ne mogu isprati.

Niže izloženi nekoliko primera objašnjavaju bliže bitnost ovog pronalaska.

Primer 1. — 420 težinskih delova bajcovane i u slanom kupatilu, koje sadrži sumporne kiseline tretirane sirove ovčije kože se pomoću 42 težinska dela natriumheksametafosfata, 33 težinska dela rastvora natrijevog ili kalijevog silikata od 40° Bé i 12 tež. delova soli, koji su prethodno rastvoreni i na pH = 2,5 podešeni, štavi za vreme od 24 časa. Zatim se ispira, neutrališe sa 4,2 tež. dela boraksa i masti pomoću 8,4 težinskih delova sulfonisanog ulja iz papaka (kandži). Umesto natriumheksa-metafosfata može biti upotrebljen i kalijumoktometafosfat. Dobičaju se bele ovčije kože.

Primer 2. — 440 tež. delova bajcovane i u slanom kupatilu koje sadrži sumporne kiseline, tretirane kozije kože se početno štave sa 44 tež. delova polifosfata sa-

stava $\text{Na}_{12}\text{P}_{10}\text{O}_{31}$ pri $\text{pH} = 4,5$ i u nastavljaju se štavi pomoću 44 tež. dela polifosfata i 33 tež. dela kalijevog ili natrijevog silikata od 40° Bé, pri čemu se pH dodavanjem kiseline postupno smanjuje na 2,5. Neutralisanje i mašćenje se vrši kao u primeru 1. Dobija se jedra bela koža.

Primer 3. — 390 tež. delova teleće kože se pomoću 39 tež. delova natriumheksametafosfata, 15 tež. delova fero-amonijske stipse i 25 tež. delova natrijevog silikata od 40° Bé, koji su prethodno rastvoreni i zatim u vidu njihovih vodenih rastvora udruženi, postupno štavi pri pH od 4 do 2,5. Sledećeg dana se ispira, neutrališe natriumtiosulfatom i završno tretira. Dobija se bela teleća koža dobre jačine.

Mogu se takode sirove kože prvo tretirati pomoću u vodi rastvorljivih silikata i zatim pomoću metafosfata ili polifosfata, pri čemu se tada prelaz ka kiselijim rastvorima vrši tek postupno u toku procesa štavljenja. Takode se po nekad štavi prvo pomoću metafosfata ili polifosfata, da bi se zatim nastavilo štavljenje pomoću siliciumove kiseline.

Isto kao što je opisano u osnovnom patentu br. 13963, kao i u dopunskom pa-

tentu br. 13964 postupak za štavljenje po ovom pronalasku može biti različito menjan. Mogu se takode upotrebiti i rastvori za štavljenje, koji sadrže silikate po načinu mešavine za glase-štavljenje. Ali se mogu izvesti i kombinaciona štavljenja pomoću mineralnih materija za štavljenje, biljnih materija za štavljenje, pomoću formaldehida, veštačkih materija za štavljenje, i t. d., pri čemu štavljenje pomoću metafosfata, odnosno polifosfata, i siliciumove kiseline može služiti kako za početno štavljenje tako i za završno štavljenje.

Patentni zahtev:

Oblik izvodenja postupka za štavljenje kože i krzna po osnovnom patentu br. 13963 naznačen time, što se kao materije za štavljenje upotrebljuju polimeri metafosforne kiseline ili polifosforne kiseline ili njihove u vodi rastvorljive soli sa monovalentnim ili viševalentnim metalima, sa amonijakom ili organskim bazama kao i u vodi rastvorljivim silikatima zasebno ili u mešavini ili i u kombinaciji sa drugim sredstvima za štavljenje.